

16. april 2019

FM 2019/137

Rettelsesblad

Erstatter forslag af pkt137. fra 12. februar 2019
(Der er foretaget en ændring i forslagsstillers navn)

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM2020 fremsætter forslag til ændring af gældende regler om offentlig hjælp, således der fastsættes en række objektive kriterier for hjælp til hjemtransport af kister.

(Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann, Atassut)

Begrundelse:

Mange af landets borgere modtager sundhedsbehandling uden for deres bosteder. Hvis de bor i en bygd, tager de ind til byen og mange tager til Nuuk, hvis der er mangel på læger eller begrænset tilbud om sundhedsbehandling i deres hjemby.

Desværre dør nogle af dem under deres indlæggelse, og mange familier ønsker at de bliver begravet i deres bosteder, tæt ved deres familier. Men ikke alle familier har råd til hjemtransport af deres kære kister, hvorfor familiemedlemmer må begraves i andre større byer - især i Nuuk. Det gør det f.eks. svært at besøge og holde familiens gravpladser.

I 2010 vedtog Inatsisartut en ændring af reglerne om offentlig hjælp, således borgerne fik mulighed for tildeling af begravelseshjælp samt hjælp til hjemtransport af kister, såfremt et familiemedlem afgår ved døden uden for sin hjemby eller hjembygd. Dette finder Atassut fortsat meget støtteværdigt, men samtidig må vi konstatere, at reglerne som de er i dag, er fastsat med en ordlyd, der gør det alt for uigennemsigtigt for den enkelte borger, hvad vedkommende kan forvente og har ret til, hvis et familiemedlem afgår ved døren uden for sin hjembygd eller hjemby. Derudover kan en borger i Qassarsuk risikere at få afslag på hjælp, mens en borger i Kullorsuaq får tildelt hjælp, selvom deres økonomiske udgangspunkt er det samme.

I ændringen af forordningen om offentlig hjælp fra 2010, fremgår det som et krav for hjælpen til hjemtransport af kisten:

” [...] såfremt hverken boet eller familien havde økonomisk mulighed for at betale udgifterne [...]”

Formålet med bestemmelsen er jf. bemærkningerne til bestemmelsen, at sikre en ensartethed mellem kommunerne. Men, hvad ensartetheden dækker over, og hvad ”økonomisk mulighed” dækker over,

redegøres der ikke nærmere for. Det er således op til kommunalbestyrelserne at foretage et skøn uden nogen på forhånd nærmere fastsatte kriterier.

Atassut finder det upassende at stille pårørende i en allerede sårbar situation over for denne usikkerhed for om de er berettiget til hjælp eller ej. Derfor ønsker vi at pålægge Naalakkersuisut, at fremkomme med et forslag, hvormed der fastsættes nogle objektive kriterier for tildelingen af hjælp til hjemtransport af kister. I relation til behandlingen af dette fremtidige forslag, opfordres Naalakkersuisut til at redegøre for den nuværende ensartethed i kommunernes tildeling af nævnte hjælp. Atassut finder det således naturligt i den sammenhæng, at Naalakkersuisut indgår i en dialog med kommunerne om formuleringen af de objektive kriterier, bl.a. så kommunerne ikke kommer til at stå over for merudgifter. I stedet er det Atassuts forventning, at en fastsættelse af de objektive kriterier vil kunne nedsætte tidsforbruget for kommunerne til behandlingen af ansøgninger om hjælp til kistetransporten. Der er således også tale om en potentiel effektivisering af den offentlige administration af dette område, uden at der dog er tale om et konkret indgreb i det kommunale selvstyre.

Med denne begrundelse fremsætter Atassut dette forslag i respekt for de afdøde samt deres nære pårørende.

Økonomiske og administrative konsekvenser for de offentlige

Det anslås, at det lovforberedende arbejde inklusiv høring, tolkning m.v. vil udgøre ca. ½ AC-årsværk, dvs. 250.000 kr. Da der alene er tale om fastsættelse af en række objektive kriterier, bør forslaget ikke medføre øgede udgifter for kommunerne. Snarere kan forslaget medføre en effektivisering af kommunernes sagsgange, da der ikke længere skal udarbejdes individuelle skøn på samme måde som i dag.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Pårørende til afdøde vil ikke skulle bruge samme ressourcer på at finde ud af, om hvorvidt de er berettiget til hjælp eller ej.